

Turun kauppakorkeakoulun sidosryhmälehti

MERCURIUS

2 / 2021

Ilmastotuuppauksia, kiertotaloutta ja arkiaktiivisuutta -

RATKOMME GLOBAALEJA EKOLOGISEN KESTÄVYYDEN ONGELMIA

**TURUN
YLIOPISTO**
Kauppakorkeakoulu

Yhteistyö on avain vaikuttavuuteen

Suuri yleisö, elinkeinoelämän toimijat ja yhteiskunnalliset päättäjät ovat viime aikoina ilmaisseet ponnekaasti odottavansa akateemiselta työltä vaikuttavuutta. Tiede saisi panostaa aikaisempaakin vahvemmin siihen, miten luodaan helpottavia ratkaisuja maapallomme globaaleihin haasteisiin. Ilmastonmuutos, maailmanlaajuisen epidemia ja erilaiset geopoliittiset uhat edustavat sellaisia viheliäitä haasteita, joiden edessä tarvitaan tieteenalarajat rikkovaa yhteistyötä.

Turun kauppakorkeakoululla (TSE) on viime vuosina lisätty panoksia vankan perustutkimuksen rinnalla erityisesti erilaisilla monitieteisillä tutkimusaloilla. Monitieteisiä, maailmanlaajuisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin pureutuvia hankkeita käynnistyy vuosi vuodelta enemmän. Viime vuoden noin sadasta ulkoisen rahoituksen hankkeestamme kolmanneksessa paneuduttiin vastuullisuuteen ja neljänneksessä tulevaisuuden ennakointiin.

TSE:n tutkijoille myönnetty Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen neuvoston (STN) hankkeet ovat yksi hieno osoitus siitä, miten teemme vaikuttavaa tiedettä. Käynnissä olevien STN-hankkeidemme teemat mukailevat myös varsin osuvasti YK:n kestävän kehityksen tavoitteita. Haemme vastauksia kestävän kehityksen haasteisiin liikunnallisista elämäntavoista ja kiertotaloudesta. Arvioimme kasvihuonepäästöjen vähentämisen ja hiilinielujen vahvistamisen taloudellisia ja terveydellisiä vaikutuksia. Pohdimme maankäyttöpoliitiikan mahdollisuuksia kestäväan kaupungistumiseen. Etsimme luonnon monimuotoisuutta kunnioittavan johtajuuden askelmerkkejä. Haemme luovia keinoja sopeutua viheliäisiin ekososiaalisiin murroksiin ja vielä erityisesti valmistavassa teollisuudessa. Sanoisin, että vaikuttavuutta sloganin linjassa: TSE for sustainable futures!

Yhteiskunnallisesti vaikuttava työ ei ole yksin tutkimuksen varassa. Kurssitarjonnassamme on yli 30 vastuullisuutta käsittelevää kurssia. Opetusyhteistyö vastuullisuusalusta The Planet Companyn kanssa tarjoaa konkreettisen esimerkin siitä, miten haluamme edistää maailman menoa ja sen kestäväää kehitystä. Vastuullisuutensa tiedostavilla opiskelijoilla, jos millä, on sitä yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

ARTTO RYÖMÄ
TIEDEKUNTAPÄÄLLIKKÖ

/ SISÄLLYS

2 PÄÄKIRJOITUS /

Yhteistyö on avain vaikuttavuuteen

4 LYHYESTI

8 ILMASTOTUUPPAUKSIA, KIERTOTALOUTTA JA ARKIAKTIIVISUUTTA

12 Mentorintiohjelmasta tukea työuran alkuvaiheeseen

14 SANOISTA TEOIKSI

17 VIERASKYNÄ /

Porin yksikkö on ketterä ja monitieteinen

18 EMBA-ohjelma maksaa itsensä moninkertaisesti takaisin

20 Asiantuntijamme yrittäjyysverkostoissa

21 Tue koulutusta ja tutkimusta

22 VÄITÖS

Mentorintisuhde perustuu yhteisiin tavoitteisiin.

Vastuullisuustekojen tunnistaminen -kurssilla opiskelija tutustuu yrityksen toimintaan.

MERCURIUS 2/2021

julkaisija Turun yliopiston kauppakorkeakoulu / **päätoimittaja** Markus Granlund
/ **toimitussihteeri** Suvi Lehto
/ **taitto** Mainostoimisto Jappis / **kannessa** Ira Ahokas
/ **kannen kuva** Antti Tarponen
/ **paino** Grano Oy / **painosmäärä** 4 500 / ISSN 0788-9747
/ **tilaukset, osoitteenmuutokset ja palaute** turunkauppakorkeakoulu@utu.fi

Tämä lehti on lähetetty Mercurius-lehden osoiterekisterissä oleviin osoitteisiin. Osoitteistoa ylläpitää Turun yliopiston kauppakorkeakoulu. Turun yliopiston viestinnän tietosuojailmoitus on luettavissa osoitteessa www.utu.fi/viestinta. Sivulta löytyvät myös ohjeet omien tietojen tarkastamiseen ja poistamiseen.

4041 0955
Painotiede

Logistiikkaselvityksen mukaan suomalaisyritykset näyttävät selvinneen pandemiasta hyvin

Kuva: Alex Duffy/ Unsplash

Turun kauppakorkeakoulun ja liikennehallinnon yhdessä julkaiseman Logistiikkaselvityksen mukaan suomalaisyritykset ovat selvinneet pandemiasta melko hyvin. Logistiikkakustannusten kasvu taittui vuoteen 2020 tultaessa ja arviot infrastruktuurin teknisestä kunnosta ovat parantuneet.

Logistiikkaselvitys 2020 -raportti perustuu noin 2 000 teollisuuden, kaupan ja logistiikka-alan yrityksen kyselyvastauksiin mm. logistiikan tilasta, kehitystarpeista ja kustannuksista vuosien 2019-2020 osalta.

Hieman yli puolet yrityksistä arvioi, että pandemia on vähentänyt liikevaihtoa;

toisaalta yli 20 %:lla liikevaihto on kasvanut pandemian aikana, näin erityisesti osalla kaupan alan yrityksistä.

Yli 80 % yrityksistä arvioi pystyneensä pitämään yllä yrityksensä ja toimitusketjunsä suorituskykyä pandemiasta huolimatta. Lähes yhtä suuri osuus yrityksistä arvioi pystyneensä reagoimaan pandemian aiheuttamiin häiriötilanteisiin sekä mukauttamaan toimintaansa niiden perusteella. Vain noin 30 % yrityksistä arvioi pandemian vaikuttaneen negatiivisesti työvoiman määrään.

Selvityksen tulosten perusteella yritysten logistiikkakustannukset olivat vuonna 2019 keskimäärin 13,5 % liikevaihdosta (14,1 % vuonna 2017).

Kuljetuskustannusten osuus liikevaihdosta on kohonnut viiteen prosenttiin (4 % vuonna 2017). Suurimmat kustannuspaineet kohdistunevat lähitulevaisuudessa kuljetuskustannuksiin ja tuotevarastoihin sitoutuneisiin kustannuksiin. ■

Monitieteinen ennakointipalvelu tukee tulevaisuusajattelua

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen ja Laboratory of Business Disruptionin kehittämä monitieteinen ennakointipalvelu Foresight Driven Research (FDR) tukee organisaatioiden käytännön ennakointityötä yhdistämällä tulevaisuusnäkökulman monitieteiseen osaamiseen. Palvelu tuottaa ennakkoinnin toimintamalleja elinkeinoelämälle ja laajemmin koko yhteiskuntaan.

Tutkimuksessa* on havaittu, että tulevaisuusorientoituneiden yritysten kasvunopeus on jopa 200 % suurempi kuin yritysten, jotka eivät tee ennakointityötä. Samoin niiden tuottavuus on 33 % verrokkeja parempi. Erityisesti tuottavuuden kehityksellä on tärkeä yhteys myös kansantalouden hyvinvointiin. Tulevaisuuden kasvu voi toisaalta perustua vain kestäviin valintoihin. Monelle organisaatiolle on kuitenkin epäselvää, miten ennakointityötä käytännössä tehdään.

– Tarve käytännön ennakointiosaamiseen nousee toistuvasti esiin sidosryhmäsuhteissa ja asia on korostunut entisestään kuluvaan poikkeuksellisen vuoden aikana. Monitieteellisen ennakointipalvelun tarkoituksena on juur-

ruttaa ennakointi luontevaksi osaksi organisaatioiden arkea, toteaa Disruptiolaboratorion johtaja **Thomas Westerholm**.

Tulevaisuustietoa on paljon ja sitä tuotetaan lisää jatkuvasti, joten se tahdotaan tuoda helposti saataville ja hyödynnettäväksi. Jo olemassa olevan tulevaisuustiedon koostaminen ja analysointi tarjoaa lukuisia mahdollisuuksia ennakointityön vaikuttavuuden kasvattamiseksi. Ennakkoinnin palvelualusta voi toimia yhteisenä ajankohtaisen ennakointitiedon kirjastona.

– Juuri nyt keskitymme sidosryhmien tarpeisiin järkevästi kiinnittyvän ja skaalattavan formaatin rakentamiseen. Kyse ei ole monimutkaisista asioista ja haluamme auttaa asiakkaitamme selkeyttämällä ja systematisoimalla ennakointiin liittyvää tekemistä, FDR-palveluista vastaava kehityspäällikkö **Keijo Koskinen** kertoo. ■

**Rohrbeck, René & Kum, Menes Etingue (2018) Corporate foresight and its impact on firm performance: A longitudinal analysis. Technological Forecasting and Social Change, Vol. 129, p. 105–116.*

Uudistettu harjoittelutuki-järjestelmä takaa tuen kaikille perustutkinto-opiskelijoille

Turun yliopisto panostaa opiskelijoidensa työllistymiseen uudistamalla harjoittelutukijärjestelmäänsä. Uusi järjestelmä takaa kaikille harjoitteluun meneville perustutkinto-opiskelijoille harjoittelutuen kerran opintojen aikana vuodesta 2022 alkaen. Tuki on rahallinen avustus työnantajalle, ja sillä halutaan kannustaa työnantajia tarjoamaan yliopisto-opiskelijoille palkallisia harjoittelupaikkoja.

Harjoittelutuki on rahallinen avustus työnantajalle, joka ottaa Turun yliopiston opiskelijan palkalliseen harjoitteluun. Tuella halutaan kannustaa työnantajia tarjoamaan yliopisto-opiskelijoille sopivia palkallisia harjoittelupaikkoja.

– Uudistuksen myötä haluamme haastaa alueen työnantajat tarjoamaan harjoittelupaikkoja yliopisto-opiskelijoille. Palkkaamalla yliopisto-opiskelijan harjoittelijaksi työnantaja saa tutkittuun tietoon perustuvaa osaamista ja tuoretta näkökulmaa. Opiskelijalle harjoittelu tarjoaa lisää kosketuspintaa oman osaamisen soveltamiseen. Opiskelijoiden työelämäkontaktit ovat tärkeitä myös alueen elinvoimaisuuden kannalta. Tutkittu tieto saadaan nopeammin käyttöön ja alueen organisaatiot saavat mahdollisuuden tarttua ajoissa tulevaisuuden osaajiin, rehtori **Jukka Kola** kertoo.

Harjoittelutuki voidaan tarjota, jos työnantaja maksaa harjoittelijalle Kelan työssälöehdon mukaista palk-

kaa ja harjoittelu kestää vähintään kaksi kuukautta. Harjoittelun keskeinen tavoite on oppiminen ja siksi harjoittelijalla tulee olla ohjaaja ja työtehtävien tulee soveltua opiskelijan opintoihin. Tukisumma on 1 800 euroa ja se laskutetaan yliopistolta harjoittelun jälkeen. ■

Harjoitteluun liittyvissä asioissa työnantaja palvelee Turun yliopiston työelämäpalvelut rekry@utu.fi
p. 040 015 3096

Lukuvuoden 2020–2021 Intoa!-yrittäjyystekopalkinto Entrepreneurs in Residence (EiR) -ohjelmalle

30 000 euron Intoa!-yrittäjyystekopalkinto myönnettiin Turun kauppakorkeakoulun Entrepreneurs in Residence (EiR) -ohjelmalle. Palkinto jaettiin yhteistyössä LähiTapiola Varsinais-Suomen kanssa. Vuodesta 2016 alkaen jaetun palkinnon avulla Turun yliopisto on tukenut yhdessä ulkoisten yhteistyökumppaneiden kanssa yrittäjämäisiä tekoja yhteensä nyt jo lähes neljännesmiljoonalla.

EiR-ohjelma toimii siltana Turun kauppakorkeakoulun ja yrittäjien välillä

tuoden yrittäjät osaksi kauppakorkeakoulun toimintaa. Ohjelma edistää opiskelijoiden ja opettajien ymmärrystä yrittäjän arjesta ja yrittäjämäisestä toiminnasta ja muokkaa näin sekä opiskelijoiden että opettajien yrittäjyysasenteita. Yrittäjille ohjelma tarjoaa ikkunan yliopiston arkeen, akateemiseen elämään ja uuden tiedon tuottamiseen. Ohjelma on ainutlaatuinen Suomessa, ja yrittäjyyden oppiaine on kehittänyt sen Turun yliopistoon soveltuvaksi kansainvälisen esimerkin pohjalta.

Intoa!-yrittäjyystekokilpailun avulla Turun yliopisto on tukenut yhdessä ulkoisten yhteistyökumppaneiden kanssa yrittäjämäisiä tekoja yhteensä jo 235 000 eurolla. Vuonna 2015 lanseerattuun kilpailuun on vastaanotettu vuosittain monipuolisia yrittäjyystekoja kaikilta eri aloilta. Palkitut yrittäjyysteot ovat liittyneet mm. tutkimuksen kaupallistamiseen, yrittäjyyskoulutukseen ja koulutusvientiin. ■

SATU TEERIKANGAS

Ilmasto- tuuppauksia, kiertotaloutta ja arkiaktiivisuutta

TEKSTI VEERA HEINONEN KUVAT ANTTI TARPONEN

Turun kauppakorkeakoulu on mukana useassa ekologiseen kestävyteen keskittyvässä STN-rahoitteisessa hankkeessa. STYLE-, CICAT2025-, BIODIFUL- sekä CLIMATE-NUDGE -konsortioissa tehdään kiertotaloutta, kestävää johtamista, arkiaktiivisuuden lisäämistä, elonkirjon kunnioittavuutta sekä ilmastonmuutoksen torjuntaa edistävää tutkimusta.

Teemme vaikuttavaa ja monitieteistä tutkimusta kestävämmän tulevaisuuden puolesta. Kiertotaloutta vauhdittavia tekijöitä tutkiva CICAT2025, elonkirjon köyhtymisen estämiseen keskittyvä BIODIFUL, kestävä kasvun edellytyksiä arkiliikunnan edistämisen keinoin tutkiva STYLE sekä tuuppauskeinoja liikenteen päästöjen vähentämiseksi ja metsien hiilinielujen vahvistamiseksi kehittävä CLIMATE-NUDGE ovat kaikki Strategisen tutkimuksen neuvoston (STN) rahoittamia konsortioita. Hankkeita yhdistää monitieteisyys sekä laaja yhteistyö eri korkeakoulujen ja verkosto- ja sidosryhmäkumppanien kanssa.

Kiertotalouden edelläkävijöitä yhdistää visionäärisyys.

SIIRTYMÄ LINEAARITALOUDESTA KIERTOTALOUTEEN VAATII MUUTOSTA LIIKETOIMINTAMALLEIHIN

CICAT2025-hankkeessa tutkitaan kiertotaloutta vauhdittavia tekijöitä, eli kiertotalouden katalyytteja. Hankkeen CE Ecosystems and Agency -työpaketin vetäjänä toimii Turun yliopiston johtamisen ja organisoinnin professori **Satu Teerikangas**. Turun ja Jyväskylän yliopistojen lisäksi CICAT2025-hankkeessa ovat mukana Tampereen yliopisto, Itä-Suomen yliopisto ja Turun ja Tampereen ammattikorkeakoulut.

Lineaaritaloudesta kiertotalouteen siirtymää vauhdittavat tekijät voivat olla esimerkiksi lainsäädännöllisiä, teknolo-

gisia tai toimijuuteen liittyviä. Teerikankaan mukaan siirtymä kiertotalouteen vaatii laajaa liiketoimintamallin ja arvoketjun uudistusta.

Hankkeen avainkysymyksiä on se, miten kiertotalous otetaan huomioon yritysten ja kaupunkien strategioissa ja miten kiertotaloutta voidaan edistää näiden toiminnassa sekä verkostoyhteistyössä.

- Kiertotalouden edelläkävijöitä, joita voivat olla esimerkiksi yritys, kaupunki tai järjestö, yhdistää eräänlainen visionäärisyys ja se, että kestävän kasvun haasteet on ajoissa tiedostettu, Teerikangas pohtii.

Teerikankaan mukaan siirtymä kiertotalouteen ei tapahdu yhden organisaation voimin, vaan se vaatii laajaa yhteistyötä kumppanien ja sidosryhmien kanssa. CICAT2025-hankkeessa tutkitaan myös, ketkä ovat kestävyysmuutosta eteenpäin vieviä muutosagentteja.

- Kiertotalousmurrosta voi edistää esimerkiksi asiantuntija, keskijohtaja, pienyrittäjä, startup -yrittäjä, verkostoaktiivi, toimitusjohtaja, tai ministeriön tai julkishallinnon edustaja, Teerikangas listaa.

ELONKIRJON KÖYHTYMISTÄ VOIDAAN ESTÄÄ LUONTOA KUNNIOITTAVALLA JOHTAJUUDELLA

Teerikangas toimii luonnon monimuotoisuutta edistävän BIODIFUL-hankkeen varajohtajana. Hanketta johtaa Turun yliopiston biodiversiteettiyksikkö. BIODIFUL-hankkeessa selvitetään, minkälaista johtajuutta siirtymä luontoa kunnioittavampaan liiketoimintaan ja kuluttamiseen vaatii.

Turun yliopiston lisäksi hankkeessa ovat mukana Jyväskylän yliopiston

Kuva: Adobe Stock

kauppakorkeakoulu, Luonnonvarakeskus, Turun yliopiston Funktionaalisten elintarvikkeiden kehittämiskeskus, sekä Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto.

Johtajuus voi olla päätöksentekijöiden toteuttamaa, tai kuluttajakansalaisen toteuttamaa. Siksi hankkeessa kartoitetaan sitä, miten kuluttamisesta saisi kestävämpää. Esimerkiksi hankkeessa mukana olevassa Flavoria-ravintolassa mitataan biojätteen määrää, sekä tutkitaan ruokavalintoja.

- Lappeenrannassa kollegamme mallintavat biodiversiteettijalanjäljen mittaria, jonka avulla olisi mahdollista nähdä kuinka paljon esimerkiksi jokin kaupasta ostettu tuote köyhdyttää luontoa, Teerikangas selittää.

Teerikankaan mukaan hankkeiden yhteinen tavoite on kestävyys siirtymän mahdollistaminen ja vahvistaminen. CICAT2025-hankkeessa se tarkoittaa kiertotaloussiirtymää ja BIODIFUL-hankkeessa siirtymää kohti elonkirjoa kunnioittavaa liiketoimintaa.

- Viiden vuoden aikana pystymme luomaan alustavan kehikon kestävästä johtajuudesta. Määrittelemämme johtajuus ei ylety vain yritysjohtoon tai päättäjiin, vaan myös kansalaisiin ja kuluttajiin. Toisin sanoen, meistä jokainen on kestävä huomisen avaintekijä, Teerikangas kertoo.

KÄVELLEN JA PYÖRÄILLEN KOHTI KESTÄVÄÄ TULEVAISUUTTA

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen tutkimuspäällikkö **Ira Ahokkaan** mukaan kestävä kasvun edellytyksiä arkiliikunnan keinoin tutkivan STYLE-hankkeen idea syntyi muutaman tutkijan keskusteltua yleisesti lasten harrastamisesta ja liikkumisesta.

- Lopulta STYLE lähti kasvamaan lumipalloejektin lailla, kun alettiin etsiä partnereita, hankkeen koordinaattorina toimiva Ahokas kertoo.

STYLE-hankkeessa pyritään ratkaisemaan liikkumattomuuden aiheuttamia ongelmia ja edistetään fyysistä aktiivisuutta. Hankkeessa selvitetään miten aktiivisia kulkutapoja, kuten pyöräilyä ja kävelyä, voisi lisätä samalla vähentäen kasvihuonepäästöjä.

Hankkeessa ovat mukana Tulevaisuuden tutkimuskeskus sekä markkinoinnin

IRA AHOKAS

” Liikkumattomuuden kustannukset ovat vuosittain miljardeja euroja. Se kuormittaa sekä terveyttä että luontoa.

ja kansainvälisen liiketoiminnan laitos. Lisäksi mukana ovat Jyväskylän yliopiston Terveyden edistämisen tutkimuskeskus (TETK), Suomen ympäristökeskus (SYKE), Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy sekä UKK-instituutti.

Hankkeessa kartoitetaan liikunnallisen elämäntavan lisäämisen liiketoiminnallisia kasvumahdollisuuksia. Hankkeessa tutkitaan, miten kaupungit, ministeriöt, yritykset ja kolmannen sektorin toimijat voisivat mahdollistaa arkiliikkomista infrastruktuuriin, kaavoituksen ja palvelujen avulla.

- Tutkimme myös yksilöiden tunteita ja liikkumisen motiiveja, joita olisi hyvä ottaa huomioon uusia palveluja suunniteltaessa, Ahokas kertoo.

Ahokkaan mukaan on tärkeää tunnistaa, kuinka vakava yhteiskunnallinen ongelma liikkumattomuus on.

- Sen kustannukset ovat vuosittain miljardeja euroja. Liikkumattomuus kuormittaa sekä terveyttä että luontoa, Ahokas toteaa.

ILMASTOTUUPPAUKSILLA HELPOTETAAN ILMASTOYSTÄVÄLLISIÄ VALINTOJA

CLIMATE-NUDGE-hankkeessa tutkitaan ilmastotuuppauksia, eli sitä miten ihmisiä voidaan tuupata tekemään kestävämpiä valintoja. Hankkeessa keskitytään liikenteen ja metsäteollisuuden tuuppauksiin.

CLIMATE-NUDGE-konsortiota johtaa Turun yliopiston psykologian laitos. Kauppakorkeakoulusta hankkeessa toimii tutkimusjohtaja **Aki Koponen** Centre for Collaborative Research (CCR) -yksiköstä. Konsortiossa ovat mukana myös Itä-Suomen yliopisto, Suomen ympäristökeskus (SYKE), Pellervon taloustutkimus (PPT) sekä Työterveyslaitos (TTL).

Tuuppaus ei ole sama asia kuin taloudellinen kannuste tai pakottaminen. Tuuppauksessa pyritään siihen, että kestävin vaihtoehto olisi samalla helpoin, paras ja luonnollinen valinta. Esimerkiksi kansalaisten päätöksiin vaikuttaminen verotuksen avulla ei ole tuuppaus.

- Tuuppaukseen liittyy olennaisesti valinnanvapauden säilyttäminen. Tuuppausta voi olla esimerkiksi se, että lounaspöydässä tarjotaan ensin terveellistä salaattia ja epäterveellisemmät tai ilmastoa kuormittavat vaihtoehdot tulevat myöhemmin, Koponen kertoo.

Hankkeessa toteutetaan laaja kyselytutkimus, jossa kartoitetaan tuuppausten hyväksyttävyyttä ja vastaanottoa. Pyrkimyksenä on ymmärtää kuluttajaa ja sitä, mikä mahdollisesti estää kuluttajan sitoutumisen kestävämpään ja ilmastoystävälliseen vaihtoehtoon.

Hankkeen tavoitteena on löytää ratkaisuja, jotka tukevat kuluttajan päätöksentekoa. Tarkoitus on luoda sellainen valinta-arkkitehtuuri, jossa kuluttajalla olisi helpompaa ja luonnollisempaa valita kestävämpi ja ilmastoystävällisempi vaihtoehto.

- Saatamme huomata myös, että jokin tuuppaus ei toimi, tai se ei yksin riitä. Tällöin tuuppaus vaatii rinnalle myös toisenlaisia tapoja vaikuttaa kuluttajan valintoihin ja tehdä ilmastoystävällisistä valinnasta parempi vaihtoehto. Esimerkiksi metsäteollisuudessa saatetaan tarvita tuuppausten lisäksi myös taloudellisia kannustimia, Koponen pohtii.

LAAJAT YHTEISKUNNALLISET ONGELMAT VAATIVAT TIETEENALOJEN VÄLISTEN KUILUJEN MURTAMISTA

Liikkumattomuus, elonkirjon köyhtyminen, kestämaton kulutus ja johtajuus ja ilmastomuutoksen torjumiseen liittyvät ongelmat ovat haasteita, joita ei ratkota vain yhden tieteenalan sisällä. Kopsen mukaan ilmastomuutok-

” Ilmastotuuppaukseen liittyy olennaisesti valinnanvapauden säilyttäminen.

sen aiheuttamat ongelmat vaativat niin luonnontieteellisten, taloudellisten, poliittisten, sosiaalisten kuin käyttäytymistieteellistenkin puolien huomioimista.

- STN-rahoituksen mahdollistaman laajan poikkitieteellisen yhteistyön avulla on voitu tuoda esille villejä ja radikaalejakin ajatuksia, Koponen naurahtaa.

Ahokkaan mukaan STN-rahoitus mahdollistaa sekä laajan tieteidenvälisen yhteistyön että mahdollisuuden tutkia yhteiskunnallisesti merkittävää asiaa pitkäjänteisesti.

- Rahoituksen vuoksi voimme tutkia kansainvälisestikin merkittävää asiaa pitkällä aikavälillä, jonka avulla pystymme tekemään laadukasta tutkimusta, Ahokas sanoo.

Teerikankaan mukaan tutkimusta tarvitaan, koska länsimaissa ihminen on ollut erkaantunut luonnosta jo usean sadan vuoden ajan. Luontoyhteys on ollut kadoksissa yhteiskuntatieteessä ja sitä kautta myös taloustieteessä.

- Siksi se on kadoksissa myös yritysjohdosta, minkä vuoksi on niin paljon saasteita, Teerikangas sanoo.

Teerikankaan mukaan kestävää, tieteen välistä tutkimusta tarvitaan yhä enemmän ongelman laajuuden ja vakavuuden vuoksi.

- Ei yksi tai kaksi kiertotaloushanketta tee vielä muutosta, niitä pitäisi olla kymmeniä. Tarvitsemme näiden asioiden ratkaisemiseen voimakkaasti monitieteistä otetta, Teerikangas toteaa. ■

Turun yliopiston mentorointiohjelma täyttää ensi vuonna 20 vuotta. Ohjelma tukee valmistumisvaiheessa olevien opiskelijoiden siirtymistä työelämään sekä ylläpitää vuorovaikutusta yliopiston ja alumnienvälillä.

Mentorointi-ohjelmasta tukea työuran alkuvaiheeseen

TEKSTI SUVI LEHTO KUVA ANTTI TARPONEN

Laskentatoimen ja rahoituksen opiskelijat **Ida Lius** ja **Essi Malin** aloittivat mentorointiohjelmassa alkuvuonna 2021. Mentoriksi löytyi Turun kauppakorkeakoulun alumni, Senaatti-kiinteistöillä analytikkona työskentelevä **Henrik Kalske**.

- Valmistuin kesällä 2021. Viimeisenä opiskeluvuotena tajuntaani iski työnhaun todellisuus ja se hieman jännitti. Silloin tuli ajankohtaiseksi miettiä omia vahvuuksia ja haasteita työnhaun kannalta. Halusin myös pohtia syvällisemmin sitä, mihin suuntaan lähdän viemään omaa uraani, Malin toteaa.

Porin yksikössä opiskeleva Lius kertoo mentorointiohjelman kuulostaneen mielenkiintoiselta mahdollisuudelta tutustua saman alan opiskelijoihin ja saada uusia näkökulmia tulevaisuuden uralle.

- Kuten Essillä, minulla oli myös mielessä omien tavoitteiden ja urasuunnitelmien kirkastaminen, Lius sanoo.

- Minulta kysyttiin yliopiston toimesta suoraan, tahtoisinko lähteä mentoriksi. Olin seurannut syksyllä 2020 uutisointia siitä, kuinka raskasta opiskelijoilla on poikkeusaikana, kun kaikki opiskelu on etänä. Olin harmissani opiskelijoiden puolesta, että myös kaikki oheistoiminta ja verkostoituminen olivat tauolla. Ajattelin, että voisin omalta osaltani auttaa heitä jaksamaan siinä ikävässä tilanteessa, Kalske kertoo.

Mentorointikolmikko on järjestänyt erätapaamisia kerran kuukaudessa. Ohjelman alussa he sopivat yhdessä tavoitteista ja prosessin etenemisestä.

- Henrik on kertonut omasta työstään ja hänen oma esimiehensä on myös vierailut tapaamisissa. Lisäksi eräs start-up-yrittäjä oli kertomassa omasta urastaan, mikä oli todella kiinnostavaa, Lius toteaa.

- Meillä on myös aikataulutus toiminut todella hyvin jo alusta asti. Tarkasti tehty suunnitelma, joka on tehty meidän kiinnostusten perusteella, on ollut mainio,

Malin lisää.

Kalskeen tarkoituksena on ollut avata monipuolisesti alan tehtäväkenttää ja työllistymismahdollisuuksia valmistumisen jälkeen. Oman verkoston kautta on löytynyt erilaisia uratarinoita, joita esitellä aktoreille.

- Oman työni puolesta tuli esiteltyä esimerkiksi julkinen sektori. Ohjelman alkupuolella pidetty harjoitustyöhaastattelu muuttuikin lopulta oikeaksi haastatteluksi, kun kontaktillani oli aito tarve rekrytoida osaaja. Se meni lopulta kaikin puolin parhain päin. Vielä tarkastelemme controllerin toimenkuvaa, vaikka siitä Ida ja Essi tietävätkin jo kaiken, sillä molemmat toimivat nyt kyseisessä tehtävässä.

Malinin tavoitteena oli omien vahvuuksien tunnistamisen lisäksi näkökulmien avartaminen siitä, millaisia työmahdollisuuksia alalla on. Työpaikka löytyikin mentorointiohjelman aikana Kone-yhtiöstä.

- Parasta prosessissa on ollut se, että

Mentori Henrik Kalske sekä aktorit Ida Lius ja Essi Malin tapasivat toisensa ensimmäistä kertaa kasvokkain mentorointipäivän merkeissä hotelli Kakolassa.

Henrikin järjestämät mentorointivieraat ovat olleet hyvin erilaisia. On ollut todella mielenkiintoista kuulla erilaisista urapoluista ja oppia konkreettisista työtehtävistä, Malin sanoo.

- Minulla ei ollut juurikaan käytännön työkokemusta laskentatoimen parista, joten toivoin mentorointiohjelmasta tukea ja sparrausta työnhakuun. Säännölliset tapaamiset ovat lisäksi sopineet erinomaisesti etäopiskeluaikaan. On virkistävää seurata, miten kukin etenee omissa tavoitteissaan, kertoo Lius.

Lius ja Malin toteavat yhteen ääneen voisivansa harkita mentoriksi lähtemistä tulevaisuudessa, kun takana on enemmän kokemusta työelämästä.

- Ainakin osaan asettaa aktorin asemaan ja samaistua hänen tilanteeseensa. Kolmen hengen ryhmä on meillä toiminut todella hyvin perinteisen mentorointiparin sijaan. Olen saanut Idalta hyviä ajatuksia ja olemme keskenämme keskustelleet molempia askarruttavista asioista, Malin sanoo.

” **Myös mentori saa prosessista hyviä ajatuksia sekä virtaa omaan työhön.**

- Lisäksi Henrik on nähnyt todella paljon vaivaa järjestelyjen eteen. Näin aktorina voi olla alussa vaikeaa sanoittaa omia tavoitteitaan. Henrik on kuitenkin tarjonnut todella paljon erilaisia kontakteja ja ideoita, ja pääsimme heti kiinni siihen, miten mentorointiohjelma etenee, Lius täydentää.

Kalskeen mukaan myös mentori saa prosessista hyviä ajatuksia sekä virtaa omaan työhön. Opiskelijoilla on esimerkiksi ajantasaisin tieto alalla tehtävästä tutkimuksesta.

- On ollut hienoa huomata, kuinka älykkäitä ja mielenkiintoisia näkökul-

mia Idalla ja Essillä on ollut esittää tapausissamme, ja kuinka kiinnostuneita he ovat asioista, jotka jo työelämässä olevat saattavat kokea rutiininomaisina. Se avartaa myös omaa suhtautumista tehtäviin ja heidän näkemyksiään on ollut ilo kuunnella. Välillä on tullut todella haastaviakin kysymyksiä minulle ja vierailijoille, Kalske naurahtaa.

- Kannustamme opiskelijoita lähtemään mukaan mentorointiohjelmaan, jos siihen on mahdollisuus. Tästä saa paljon odotettua enemmän irti, Malin ja Lius kiteyttävät yhdessä. ■

Sanoista teoiksi

TEKSTI VEERA HEINONEN KUVAT ANTTI TARPONEN

KATI KALKAMO JA KIRSI KAUSE

Yritysten vastuullisuustekoja listaavan The Planet Companyn kanssa toteutettavalla yhteistyökurssilla opiskelija tutustuu oikean yrityksen vastuullisuustekoihin. Markkinointia pääaineenaan opiskeleva Kirsi Kause oppi kurssilla hahmottamaan vastuullisuuden eri ulottuvuudet yrityskontekstissa.

Turun kauppakorkeakoulun ja Planet Companyn luotsaama vastuullisuustekojen tunnistaminen -kurssi tarjoaa yhteistyöyrityksille mahdollisuuden saada ulkopuolista apua vastuullisuustekojensa sanoittamiseen. Kurssin suorittanut Kause kokee, että yritykset voivat puhua vastuullisuudestaan uskottavasti vasta kun teot on tunnistettu ja tarkemmin määritelty.

- Halusin suorittaa tämän kurssin, koska olen jo aiemmin työurani ja opintojeni aikana perehtynyt vastuullisuuskysymyksiin. Kirjoitin muun muassa kandidaatin tutkielmani viherpesun riskeistä yrityksille, Kause kertoo.

TYHJÄT LUPAUKSET KAHVIKUPIN KYLJESSÄ SYNNYTTIVÄT IDEAN VASTUULLISUUSTEOT NÄKYVÄKSI TEKEVÄSTÄ ALUSTASTA

Vastuullisuustekojen tunnistaminen -kurssi syntyi Planet Companyn toimitusjohtajan **Jussi Korpikosken** aloitteesta. Korpikoski on Turun kauppakorkeakoulun alumni, jonka kiinnostus yritysten vastuullisuuspuheeseen heräsi yli vuosikymmen sitten vaihto-opiskeluvuoden aikana Havaijilla.

- Luin paikallisen Starbucks-kahvilan kupin kyljestä ympäripyöreitä lupauk-

” Yritykset voivat puhua vastuullisuudestaan uskottavasti vasta kun teot on tunnistettu ja tarkemmin määritelty.

sia sademetsien pelastamisesta, mutta tietoa konkreettisista toimista lupauksen pitämiseksi ei ollut juuri saatavilla, Korpikoski kertoo.

Vuonna 2019 perustettu ja vauhdilla kansainvälistyvä Planet Company tarjoaa yrityksille alustan, jossa nämä voivat viestiä vastuullisuusteostaan. Toiminnassa on mukana Nesteen ja Marimekon kaltaisia isoja yrityksiä, mutta myös pieniä toimijoita, kuten yhden hengen parturi-kampaamo. Korpikosken mukaan vastuullisuusteokojen tunnistaminen -yhteistyökurssin idea on, että yritys saa arvokasta ulkopuolista apua tekojen tunnistamiseen ja paketointiin ja kenties ideoita uusien tekojen toteuttamiseen. Opiskelija taas oppii millaisia prosesseja ja toimia erilaiset tavoitteet vaativat toteutuakseen.

- Opiskelija saa myös jalkaa yrityksen oven väliin, Korpikoski lisää.

YHTEISTYÖKURSSI AUTTOI EKOTORIA KIRKASTAMAAN VASTUULLISUUSSANOMANSA

Planet Companyn yhteistyökumppanina toimiva Turun kaupunki tarjosi Kausen kurssityön kohdeorganisaatioksi Ekotoria, jossa innostuttiin yhteistyöstä heti.

- Yhteistyö sujui hyvin ja auttoi meitä kirkastamaan toimintaamme, Ekotorin markkinointivastaava **Kati Kalkamo** kiittää.

Kalkamo kokee, yhteistyö toi uusia näkökulmia toiminnan sanoittamiseen ja siitä viestimiseen. Ekotori on kertonut, kuinka paljon käyttökelpoista tavaraa heidän kauttaan kulkee, mutta ei vält-

JUSSI KORPIKOSKI

Kuva: Anna Pietiläinen

tämättä mitä kaikkea taustalla tapahtuu.

- Työllistäminen on yksi Ekotorin päätehtävistä. Yhteistyö Kausen kanssa osoitti sen, että voisimme tuoda tätä ilmi viestinnässämme vieläkin enemmän. Projekti osoitti, että vastuullisuuskysymykset selvästi kiinnostavat ihmisiä, Kalkamo kertoo.

Ekotori työllistää palkkatuettuja ja työkokeilussa olevia, sekä työharjoittelijoita. Toiminnan pyrkimys on tarjota ihmisille mahdollisuus päästä kiinni työelämään. Kalkamon mukaan Ekotorin toimintalogiikka perustuu siihen,

että kierrättäminen mahdollistaa työllistämisen ja toisinpäin.

Kausen mukaan yhteistyö Ekotorin kanssa oli sujuvaa. Kausen mielestä haastavinta kurssilla oli se, että Ekotorin vastuullisuusteot olivat jo valmiiksi pitkälti määritelty.

- Ekotorin koko toimintalogiikka perustuu kierrättämiseen ja kiertotalouteen, sekä pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen ja uuden mahdollisuuden luomiseen. Voisin suorittaa kurssin uudestaan sellaiselle yritykselle, jossa tavoitteena on myös tuottaa toiminnalla

Vastuullisuustekojen tunnistaminen -kurssilla opiskelija saa jalkaa yrityksen oven väliin.

voittoa, Kause toteaa.

Ekotori kuuluu Turun kaupungin ilmastojoukkueeseen. Kaupunki tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2029 mennessä.

- Jotta tavoitteeseen päästään on saatava myös alueen yritykset mukaan ilmastotyöhön. On hienoa, että kaupakorkeakoulun kurssin kautta opiskelijat oppivat yritysten vastuullisuustyöstä lisää ja toisaalta yritykset saavat apua omien tekojensa tunnistamiseen tai suunnitteluun, kertoo Turun kaupungin projektityöntekijä **Lotte Suveri**.

VASTUULLISUUSTEOT HYVÄKSYTETÄÄN KESTÄVÄN KEHITYKSEN ASiantuntijalla

Korpikosken mukaan tulevat vastuullisuustekojen tunnistaminen -kurssin suorittavat opiskelijat etsivät kohdeorganisaationsa itse.

- Kurssilla opiskelija ottaa itse yhteyttä

organisaatioon, tutustuu yrityksen nettisivuihin ja käy läpi yrityksen julkista sisältöä. Lisäksi opiskelija tutustuu toimialaan ja sen vastuullisuuskäytäntöihin, Korpikoski listaa.

Kun opiskelija on paketoinut yrityksen teot, menevät ne asiantuntijakumppanien arvioitaviksi. Planet Companyn kumppaniverkostossa on yli 15 000 kestävän kehityksen asiantuntijaa. Asiantuntija joko hyväksyy tai hylkää teon. Teon hylkäys johtuu yleensä siitä, että teko ei ole tarpeeksi konkreettinen.

- Jokainen palvelussamme jaettu teko, myös kaikki tällä kurssilla esitetyt, ovat käyneet läpi asiantuntijaseulan, Korpikoski kertoo.

VASTUULLISUUSTEOT OSAKSI YRITYSVIESTINTÄÄ

Korpikosken mukaan vastuullisuusteot ovat kilpailuvaltti, joka kannattaa ottaa osaksi yritysviestintää. Myös Kausen

mielestä vastuullisuuskysymyksiä kannattaisi hyödyntää yrityksen markkinoinnissa.

- Kun yritys pystyy puhumaan vastuullisuusteostaan selkeästi, voi se toimia muille yrityksille mallina. Uskon esimerkiksi voimaan, Kause sanoo.

Kalkamo suosittelee vastuullisuustekojen tunnistaminen -kurssiyhteistyötä jokaiselle yritykselle.

- Meille tämä oli helppo projekti, koska olimme jo miettineet näitä asioita. Tästä voisivat hyötyä varsinkin sellaiset pk-yritykset, joille vastuullisuus on vielä epämääräinen korulause ja jotka tarvitsevat tekojen tunnistamiseen lisäresursseja, Kalkamo sanoo.

Kause suosittelee kurssia jokaiselle vastuullisuuskysymyksistä kiinnostuneille, joille aihe on jo jonkin verran tuttu.

- Tämä on yksi harvoista kursseista, jonka voisin käydä uudestaan, Kause paljastaa. ■

Porin yksikkö on ketterä ja monitieteinen

Kati Suomi toimii yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen apulaisprofessorina ja Salla Siivonen tutkimuspäällikkönä.

Aloittaessani syksyllä 2021 liiketoimintaosaamisen ja yrittäjyyden apulaisprofessorina Turun kauppakorkeakoulun Porin yksikössä, Satakunnan korkeakoulusäätiön alueelta keräämässä lahjoitusprofessuurissa, tiesin, että tartun monipuoliseen ja mielenkiintoiseen tehtävään. Tehtävässäni saan osallistua yrittäjyyden kehittämistoimintaan Satakunnassa yhteistyötahojen kanssa. Yliopistotyössä ydintyötäni ovat tieteellinen tutkimus ja opetus sekä näiden kehittäminen, mutta professuurini erityispiirteenä on yliopiston ns. kolmannen tehtävän korostuminen; tehtävääni kuuluu merkittävässä määrin yhteiskunnallista vuorovaikutusta.

Syksyni on käynnistynyt vauhdikkaasti. Olen käynyt tapaamisissa monissa elinkeinoelämää ja aluetta tukevissa kehittäjäorganisaatioissa ja tavannut myös Porin kaupungin edustajia. Ilokseni olen ehtinyt jo vieraila useissa alueen yrityksissä. Pidän tärkeänä tiivistä yhteistyötä alueen yritysten ja kauppakorkeakoulun Porin yksikön välillä. Työni kytkeytyy kiinteästi yksikön kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin yhdessä yksikön tutkimusryhmien ja monitieteisen tiimin kanssa.

Minä, Salla, siirryin Porin yksikköön täydentävän rahoituksen hanketimin vetäjäksi keväällä 2020. Teemme monitieteisiä hankkeita esimerkiksi robotiikan ja automaatioteollisuuden, meriteollisuuden, kiertotalouden sekä elämystalouden toimialoilla. Nostan esimerkkinä yksikkömme hankkeista ROBOECO-hankkeen, jossa kehitämme ekosysteemin uudistumisen johtamismallia ns. tutkivan kehittämisen kautta. Teemme hankkeessa yhteistyötä Satakunnan keskeisten robotiikka-, tekoäly- ja ohjelmistoyritysten kanssa. Meriteollisuuden hankkeistamme tahdon tuoda esiin Smart100Business -hankkeen, jossa keskitymme laivanrakennuksen kontekstiin makro- ja mikrotasolla. HYBRIDI -hankkeessa puolestaan kehitämme mikroyrittäjien yritys vastuullisuutta vertaisverkoston kautta. Tavoitteenamme on kehittää yksin- ja mikroyrittäjien yritys vastuullisuusosaamista.

Osallistumme myös elämystalouteen keskittyvään DIGI-ET -hankkeeseen, jonka tavoitteena on edistää älykkään paikkatiedon, esineiden internetin ja lisätyn todellisuuden hyödyntämistä elämystalouteen liittyvässä yritystoiminnassa. Toimintamme pohjautuu monitieteiseen yhteistyöverkoston kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Teemme siis yksikössämme todella mielenkiintoista, monitieteistä tutkimusta vahvassa yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa!

Uudistava toiminta ja uudet toimintamallit ovat elinehto organisaatioille, jotka tahtovat pysyä mukana jatkuvassa muutoksessa. Executive MBA -opintoihin tullaan erilaisista taustoista, mutta tästä osallistujat ovat usein yksimielisiä: ajatuksia ravistelevat uudet näkökulmat ja verkoston tuki ovat ohjelman parasta antia.

EMBA-ohjelma maksaa itsensä moninkertaisesti takaisin

TEKSTI SUVI LEHTO KUVA ANTTI TARPONEN

Stera Technologies -konsernin talouspääällikkö **Jari Leppälahti** on niin sanottu JOKOnomi, eli JOKO-koulutusohjelmasta vuonna 2017 valmistunut TSE exen alumni.

- Lähdin aikoinaan mukaan johtamiskoulutukseen, kun työtehtäväni muutuivat ja nousin konsernin johtoon. Meidän yrityksestämme osallistui koulutukseen kaksi henkilöä ja aloite tuli silloin työnantajamme puolelta. EMBA-koulutusohjelmaan jatkaminen oli puolestaan oma aloitteeni, sillä se tuntui luonnolliselta jatkeelta suoritamalleni koulutukselle.

- Meillä on konsernissa aika iso porukka ja samat ihmiset ovat pysyneet matkassa käytännössä koko sen 14 vuoden ajan, kun organisaatio on ollut olemassa. Tahdoin lisää ammattimaisuutta toimintaan, prosesseihin ja

ennen kaikkea ajattelutapaan, sillä itsekin olen ollut yrityksessä mukana koko tämän ajan.

Leppälahti aloitti EMBA-opintonsa kesäkuussa 2021. TSE exen joustavan moduulirakenteen ansiosta JOKO-ohjelmasta eteenpäin jatkaminen oli sujuvaa. Leppälahti kertoo odottavansa EMBA-opinnoistaan uusia ideoita ja konkreettisia työkaluja, verkostoitumista sekä uutta puhtia johtamiseen.

- Emme voi yrityksenä pitäytyä vanhoissa tavoissa, sillä ympäristöt ja työvälineet muuttuvat. Tunnemme omat ihmiset, asiakkaat, prosessit ja toimittajat, mutta muutostahdissa on pysyttävä mukana. Henkilökohtaisen kehittymisen lisäksi johtamiskoulutus hyödyttää koko organisaatiota.

- Olen lisäksi saanut hyviä kontakteja muista osallistujista, vaikka kukaan ei olekaan samalta toimialalta. Heiltä

saan kuitenkin erilaisia perspektiivejä. On hyödyllistä päästä näkemään, miten muiden toimialojen organisaatioissa tehdään asioita.

Opintojen ansiosta Leppälahti kertoo tuoneensa omaan organisaationsa lisää johtamisosaamista ja uusia tapoja lähestyä nykyisiä toimintatapoja. JOKOon aikanaan tehty lopputyö on edelleen käytössä arjen työssä.

- Monella on varmasti kynnys osallistua koulutukseen, viehän se paljon aikaa muun työn ohella. Ohjelmaan osallistuminen on suunniteltava huolellisesti, mutta ilman muuta suosittelen sitoutumaan tähän matkaan. Tahdon kannustaa myös työnantajia tarjoamaan työntekijöilleen kouluttautumismahdollisuuksia. Mikäli yritys tahtoo kehittyä, sen täytyy tarjota korkeatasoisia koulutusohjelmia avainhenkilöilleen.

International Study Week yhdisti EMBA-opintojen eri vaiheissa olevat osallistujat Jari Leppälä ja Eeva Vainio. Opintoviikon teemana oli kestävyys ja vastuullisuus globalissa liiketoiminnassa.

ONNISTUMISEN TUNTEITA MONELLA OSA-ALUEELLA

Pankinjohtaja **Eeva Vainio** Lounaismaan Osuuspankista myöntää EMBA:n olleen pitkäaikainen haave. Vainio aloitti opintonsa tammikuussa 2021. Mielessä oli pitkään kytenyt ajatus, että osaaminen tulisi päivittää vastaamaan viimeisintä akateemista tietoa.

- Vertaillen eri ohjelmia totesin, että tulevaisuusosaaminen on Turun kauppakorkeakoulun tutkimuksessa ja opetuksessa hyvin merkittävässä roolissa. Koin sen meidän organisaatiollemme ehdottomana hyötynä, sillä pankkiala on muuttunut valtavasti viime vuosina ja jatkaa muutostaan edelleen. Tahdon, että tulevaisuudet ovat meillä niin hyvin hallussa kuin ne voivat olla.

Opintojen parasta antia on Vainionkin mukaan ollut maailmankuvan laajeneminen ja uusien näkökulmien saaminen sekä antoisat keskustelut muiden osallistujien kanssa. Merkittävää on lisäksi ollut vahvistus siitä,

että omassa organisaatiossa tehdään jomonia asioita oikealla tavalla.

- On ollut hienoa havaita, miten hienosti organisaatiomme jo toimii ja kuinka loistava henkilöstö meillä on. Pidän kovasti omasta työstäni ja EMBA-opinnot ovat vielä entistä enemmän lisänneet arvostustani toimintaamme kohden. Kehitys on meillä oikealla tiellä.

Uusia konkreettisia työkalujakin on jo saatu käytäntöön, kuten uuden strategian jalkauttamiseen ja fasilitoinnin tueksi. Yhtenä tärkeänä avauksena ja henkilökohtaisena oivalluksena Vainio mainitsee ”yes-kulttuurin”, joka teki vaikutuksen jo opintojen alkumetreillä.

- Yes-kulttuuri tarkoittaa sitä, että kaikelle sanotaan lähtökohtaisesti kyllä. Uusia ideoita ei heti alkuun tyrmätä,

vaan niitä lähdetään jalostamaan eteenpäin. Vaikka kaikkea ei voidakaan toteuttaa, keskusteluun rohkaiseminen parantaa työilmapiiriä ja lisää psykologista turvallisuutta organisaatiossa. Olen ottanut tämän lähestymistavan tietoisesti heti käyttöön.

Organisaatio hyöttyy, kun sen tietopääoma, kyvykkyydet ja verkostot kasvavat. Vainio toteaa myös organisaation avainhenkilöiden motivaation ja sitoutumisen kasvavan laadukkaana koulutusohjelman oppien ansiosta.

- Uuden oppimisesta ei ole koskaan haittaa, vaikka organisaatiossa olisikin kaikki hyvällä mallilla. Jotain ratkaisevia kehityskohteita voi jäädä huomaamatta, mikäli käytössä ei ole oikeanlaista osaamista. ■

Lisätietoa TSE exen ohjelmista
> utu.fi/exe

Asiantuntijamme yrittäjyysverkostoissa

TEKSTI SUVI LEHTO

Yrittäjyden professori Ulla Hytti on aloittanut kaksivuotiskautensa kansainvälisen European Council for Small Business and Entrepreneurship (ECSB) -järjestön puheenjohtajana. Turun yliopiston yrittäjyysasiamies Kirsi Peura on puolestaan valittu Yrittäjyyskasvatuksen Tutkimusseuran hallituksen puheenjohtajaksi toimintakaudelle 2022-2023.

Eurooppalaisten yrittäjyystutkijoiden järjestö ECSB:n tavoitteena on tukea eurooppalaisten tutkijoiden urakehitystä ja verkostoja sekä kehittää yrittäjyystutkimusta. Turun yliopistossa tehdään korkealaatuista tutkimusta yrittäjyys- ja yrittäjyyskasvatuksessa. Turun kauppakorkeakoulun yrittäjyystutkijat ovatkin järjestön aktiivisia jäseniä.

- Olemme järjestössä luoneet uusia

toimintamalleja siihen, miten palvelemme eri tutkijavaiheissa olevaa jäsenkuntaa. Esimerkiksi virtuaalinen Vieraileva tutkija -ohjelma on vastikään lanseerattu palvelumme, jonka idea syntyi pandemia-ajan tarpeiden pohjalta, mutta ei tulevaisuudessa rajoitu vain poikkeusaikaan. Kaikilla tutkijoilla ei aina ole mahdollisuuksia vierailla ulkomailla, joten kokeilemme uutta virtuaalivierailun konseptia, Hytti sanoo.

- Tahdomme tukea tutkijoiden toimintaedellytysten ja uran kehittämistä muun muassa suunnitelmallisella palvelukonseptoinnilla. Lisäksi nostamme eurooppalaisen yrittäjyystutkimuksen tasoa, kiteyttää Hytti.

Yrittäjyyskasvatuksen Tutkimusseura ry on tieteellinen yhdistys, joka tukee yrittäjyyskasvatuksen tutkimusta sekä yrittäjyyskasvatuksen kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Seura toimii yrittäjyyskasvatuksen monitieteistä tutkimusta tekevien ja tutkimuksesta kiinnostuneiden toimijoiden ja organisaatioiden verkostona.

- Suomessa yrittäjyys on viety opetus-suunnitelmaan läpi kaikkien kouluasteiden. Yrittäjyyskasvatuspäivillä ja seuran julkaisuissa käsittelemme hyvin

kattavasti erilaisia yrittäjyyskasvatuksen teemoihin liittyviä kysymyksiä. Pyrimme rakentamaan monipuolista kuvaa yrittäjyyskasvatuksesta Suomessa ja vahvistamaan alan tutkimusta muun muassa erilaisten työpajojen avulla, Peura kertoo.

- Tahdomme varmistaa, että yrittäjyyskasvatuksen aihe ja siihen liittyvä tutkimus olisi esillä myös muissa kansallisissa konferensseissa. Kannustamme lisäksi jäsenistöämme olemaan aktiivisia yrittäjyyskasvatusta koskevissa julkisissa kannanotoissaan ja virallisissa lausunnoissaan, Peura lisää.

- Tulevaisuudessa tavoitteenamme on erityisesti kansainvälisen yhteistyön monipuolistaminen ja lisääminen. Uskon, että löydämme myös synergia-etuja eurooppalaisen järjestön kanssa, johon meillä on vahva linkki muun muassa Ullan kautta, sanoo Peura.

HALUATKO OLLA MUKANA TURVAAMASSA KAUPPATIETEELLISTÄ HUIPPUOSAAMISTA?

Kun osallistut Turun kauppakorkeakoulun tukemiseen, valtio antaa lahjoituksellesi vastinrahaa ja jopa tuplaa tukesi.

Tuellasi varmistamme huipputasoisien tutkimuksen ja opetuksen jatkumisen Turun kauppakorkeakoulussa.

Yhdessä me olemme enemmän.

Katso osallistumisohjeet
utu.fi/lahjoita

MIKKO NURMINEN

Sähköisten reseptien ja yritysostojen vaikutukset Suomen terveydenhuollossa

VTM Mikko Nurminen tutkimuksen perusteella sähköisten reseptien läpinäkyvyys vähensi merkittävästi tutkimuksessa tarkasteltujen haitallisten lääkeyhdistelmien määräämistä maaseutumaisissa kunnissa. Toisaalta, helpottunut reseptien uusiminen lisäsi tiettyihin lääkeaineisiin liittyviä lääkehaittoja ja väärinkäyttöä. Yritysostot ovat myös vähentyneen kilpailun myötä paikoitellen nostaneet hintatasoa lääkäripalveluissa.

TEKSTI LIISA REUNANEN

Sähköinen resepti näyttää parantaneen läpinäkyvyyttä reseptien määräämisessä.

Suomessa ja muissa kehittyneissä maissa on jo pitkään ollut käytössä sähköisten reseptien järjestelmiä. Tästä huolimatta aiempaa laajamittaista tutkimusta näiden järjestelmien käyttöönotosta ei juuri ole.

– Vaiheistus ja erinäiset tekniset ongelmat johtivat siihen, että kunnat eri puolella Suomea ottivat järjestelmän käyttöön eri aikaan. Tämä mahdollistaa niin sanotun luonnollisen koasetelman, minkä avulla pystytään tutkimaan syy-seuraussuhteita pelkkien yhteyksien sijaan, kertoo Nurminen.

Väitöskirjassa on yhdistetty suomalaisia rekisteriaineistoja reseptiostoista ja erikoissairaanhoidon hoitokäynneistä. Sähköinen reseptijärjestelmä tallentaa tiedon potilaan resepteistä yhteiseen tietokantaan, mikä helpottaa terveydenhuollon toimijoiden välistä tiedonkulkua. Tutkimuksessa tarkasteltiin verenohennuslääkkeen varfariinin käyttäjiä ja heille määrättyjä tulehduskipulääkkeitä vuosien 2007–2014 aikana. Lääkkeitä ei tulisi käyttää samanaikaisesti kasvaneen verenvuotoriskin vuoksi.

– Sähköinen resepti näyttää parantaneen läpinäkyvyyttä reseptien määräämisessä. Maaseutumaisissa kunnissa varfariini- ja tulehduskipulääkkeiden päällekkäinen määrääminen väheni jopa yli 30 %:lla. Kaupunkimaisten kuntien kohdalla ei vastaavaa vähenemistä havaita. Ennen järjestelmää maaseutumaisissa kunnissa oli myös eniten haitallisia lääkeyhdistelmiä, mikä

saattaa osittain selittää tulosta, toteaa Nurminen.

Helpottuneen tiedonkulun lisäksi sähköinen resepti virtaviivaistaa potilaan reseptien uusimista. Potilas voi uusia reseptin esimerkiksi aptekin kautta ja lääkäriä ei välttämättä tarvitse kohdata. Tämä voi parantaa lääkehoitoon sitoutumista mutta myös heikentää lääkärin ja potilaan välistä hoitosuhdetta.

Väitöskirjassa tarkasteltiin bentsodiatsepiinireseptien käyttöä vuosina 2007–2014. Bentsodiatsepiinejä käytetään maailmanlaajuisesti ahdistuneisuuden, paniikkihäiriön sekä unettomuuden hoidossa. Bentsodiatsepiinit aiheuttavat kuitenkin herkästi riippuvuutta ja niitä voidaan käyttää myös päihdekäytössä.

Tutkimuksessa tarkastelujaksolla havaittiin, että sähköisen reseptin käyttöönotto lisäsi bentsodiatsepiinien kulutusta alle 40-vuotiailla potilailla. Näiden potilaiden terveydessä ei kuitenkaan havaittu paranemista, vaikka reseptejä uusittiin enemmän. Sen sijaan lääkkeiden väärinkäyttödiagnosien määrä kasvoi merkittävästi tällä ryhmällä.

– Tarkastelujakson jälkeen sähköisen reseptin uusimiseen liittyviä haittoja on pyritty vähentämään, mutta ongelmana edelleen on, että perusterveydenhuollossa lääkäreillä on vain vähän aikaa tutkia jokaisen potilaan reseptien uusimisen perusteet. Potilaan kohtaaminen reseptiä uusittaessa on tärkeää näiden lääkkeiden kohdalla, eikä sitä ehkä voida helposti korvata sähköisillä järjestelmillä, pohtii Nurminen.

YRITYSOSTOT JA MARKKINOIDEN KESKITTYMINEN NOSTIVAT HINTOJA

Nurminen tutkii väitöskirjassaan myös yritysostojen vaikutuksia kilpailuun ja hintoihin yksityisillä terveydenhuoltomarkkinoilla. Suomen terveydenhuoltomarkkinat ovat yritysostojen myötä huomattavasti keskittyneet viimeisen vuosikymmenen aikana ja markkinoita hallitsevat muutamat isot toimijat. Analyysiin oli koottu rekisteriaineisto kelakorvatuista yksityisen terveydenhuollon käynneistä vuosilta 2008–2017.

Erityisenä tarkastelukohteenä olivat eri erikoisalalan lääkäreiden vastaanotto-palkkiot sekä työssä olevien lääkäreiden määrän muutokset ostetuissa yksiköissä. Monet lääkärit toimivat yksityisinä ammatinharjoittajina vuokraamalla toimistotilan lääkäriasemalta. Tällöin myös saman katon alla työskentelevät lääkärit periaatteessa kilpailevat asiakkaista keskenään. Näin ollen lääkäreiden määrä yksiköissä voi vaikuttaa kilpailun intensiteettiin.

Väitöskirjan nimi on *Essays in Health Economics*. Väitöstilaisuus oli 20.8.2021, kustoksena professori **Mika Kortelainen** ja vastaväittäjänä työelämäprofessori **Ismo Linnosmaa** (Itä-Suomen yliopisto) ■

TUTUSTU MYÖS MUIHIN VÄITÖSTUTKIMUKSIIN
VERKOSSA > [UTU.FI/TSE-VAITOKSET](https://utu.fi/tse-vaivot)

15.1.2022

Turun kauppakorkeakoulun alumnipäivä

**FORWARD.
TOGETHER!**

Ilmoittaudu mukaan 30.12.2021 mennessä

> utu.fi/tse-alumnipaiva

**TURUN
YLIOPISTO**